

Asia T-181/02 R

Neue Erba Lautex GmbH Weberei und Veredlung

vastaan

Euroopan yhteisöjen komissio

Välitoimimenettely — Valtiontuki — Uusissa osavaltioissa myönnettyt tuet —
Pelastamis- ja rakenneuudistustuet — Takaisinperimisvelvollisuus —
Kiireellisyys — Intressivertailu

Yhteisöjen ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen presidentin määräys
3.12.2002 II-5086

Määräyksen tiivistelmä

1. *Väliaikainen oikeussuoja — Tutkittavaksi ottamisen edellytykset — Pääasian kanne, jossa vaaditaan valtiontukien takaisinmaksuun velvoittavan komission päätöksen kumoamista — Kansallisista täytäntöönpanotoimenpiteistä olemassa olevat kansalliset oikeussuojakeinot — Merkityksettömyys välitoimihakemuksen tutkittavaksi ottamisen kannalta*
(EY 242 artikla; ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen työjärjestyksen 104 artiklan 1 kohta)

2. Väliaikainen oikeussuoja — Täytäntöönpanon lykkääminen — Myöntämisedellytykset — Vakava ja korjaamaton vahinko — Todistustaakka — Taloudellinen vahinko — Konkurssin uhka
(EY 242 artikla; ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen työjärjestyksen 104 artiklan 2 kohta)
3. Väliaikainen oikeussuoja — Täytäntöönpanon lykkääminen — Myöntämisedellytykset — Vakava ja korjaamaton vahinko — Yritys, joka mahdollisesti joutuu pyytämään maksukyvyttömyysmenettelyn aloittamista — Tapauskohmainen arviointi — Sen konsernin ominaisuuksien huomioon ottaminen, johon yritys kuuluu
(EY 242 artikla; ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen työjärjestyksen 104 artiklan 2 kohta)
4. Väliaikainen oikeussuoja — Täytäntöönpanon lykkääminen — Myöntämisedellytykset — Vakava ja korjaamaton vahinko — Valtiontuen takaisinperimiseen velvoittava komission päätös — Kansalliset täytäntöönpanotoimenpiteet — Sisäisten oikeussuojakeinojen vaikutukset
(EY 230, EY 234 ja EY 242 artikla; ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen työjärjestyksen 104 artiklan 2 kohta)
5. Väliaikainen oikeussuoja — Täytäntöönpanon lykkääminen — Myöntämisedellytykset — Kaikkien kysymyksessä olevien intressien vertailu — Valtiontuen takaisinperimiseen velvoittava komission päätös
(EY 88 artiklan 2 kohta ja EY 242 artikla; ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen työjärjestyksen 104 artiklan 2 kohta; neuvoston asetuksen N:o 659/1999 7 artikla ja 11 artiklan 2 kohta)
6. Valtiontuki — Kielto — Poikkeukset — Tuet, joiden voidaan katsoa soveltuvan yhteismarkkinoille — Komission harkintavalta — Sen asiayhteyden huomioon ottaminen, jota on arvioitu aikaisempien tukien tutkimisen sekä niistä tehdyn päätöksen yhteydessä
(EY 87 artiklan 3 kohta)

1. Se, että yritys, joka on saanut valtiontukea, jonka komissio on määrännyt perittäväksi takaisin, voi nostaa kansallisessa tuomioistuimessa kanteen tämän päätöksen täytäntöönpanotoimenpiteistä, ei voi johtaa ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen työjärjestyksen 104 artiklan 1 kohdassa vahvistetun sen säännön muuttamiseen, jonka mukaan toimielimen toimen täytäntöönpanon lykkäämishakemuksen tutkittavaksi ottamisen ainoana edellytyksenä on se, että hakija on nostonut tästä toimesta kanteen ensimmäisen

oikeusasteen tuomioistuimessa, eikä siihen, että tällaiselle yritykselle, joka on tosiasiallisesti nostonut ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimessa kumoamiskanteen komission päätöksestä, kieltäydyttäisiin antamasta väliaikaista oikeussuojaa yhteisöjen tuomioistuimissa.

(ks. 38 ja 39 kohta)

2. Välitoimihakemuksen kiireellisyyttä on arvioitava sen perusteella, missä määrin asiassa on tarpeen määrätä välitoimia niitä hakeneelle asianosaiselle aiheutuvan vakavan ja korjaamattoman vahingon välttämiseksi. Kyseisen asianosaisen asiana on näyttää toteen, ettei se voi odottaa pääasiassa annettavaa tuomiota tällaista vahinkoa kärsimättä.

Vahingon välitöntä uhkaa ei tarvitse näyttää toteen ehdottoman varmasti, sillä — varsinkin silloin, kun vahingon syntyminen riippuu useiden seikkojen yhteisvaikutuksesta — riittää, että vahingon syntyminen on ennustettavissa riittävällä todennäköisyydellä. Asianosaisen, joka hakee täytäntöönpanon lykkäämistä, on kuitenkin näytettävä toteen tosiseikat, joiden perusteella tällaista vahinkoa voidaan pitää vakavana ja korjaamattomana.

Vaikka taloudellista vahinkoa ei voida pitää korvaamattomana tai edes vaikeasti korvattavana joitakin poikkeustilanteita lukuun ottamatta, koska siihen voidaan kohdistaa myöhempi rahallinen korvaus, välitoimi on perusteltu siinä tapauksessa, että tällaisen toimenpiteen puuttuessa hakija joutuisi sellaiseen tilanteeseen, joka voisi vaarantaa sen olemassaolon ennen pääasian käsittelyn päättävän tuomion julistamista.

(ks. 82—84 kohta)

3. Kun arvioidaan välitoimihakemusta, tilanne, jossa yrityksen on haettava maksukyvyttömyysmenettelyn aloittamista, voi aiheuttaa vakavaa ja korjaamatonta vahinkoa, jos otetaan huomioon seuraukset, joita asialla saattaa olla yrityksen koko olemassaolon kannalta, sekä ne huomattavat vaikutukset, joita tällaisella menettelyllä on ja jotka estävät yrityksen tavanomaista toimintaa. Tällainen arviointi on kuitenkin tehtävä tapauskohtaisesti kuhunkin tilanteeseen liittyvien tosiseikkojen ja oikeudellisten kysymysten valossa. Tältä osin voidaan ottaa huomioon sen konsernin ominaisuudet, johon kyseessä oleva yritys kuuluu.

(ks. 88, 89 ja 92 kohta)

4. Jos valtiontuen takaisinperimiseen velvoittavan päätöksen laillisuus riitautetaan EY 230 artiklan nojalla, kyseisen päätöksen lopullinen luonne ei sido kansallista tuomioistuinta, ja sillä on näin ollen edelleen mahdollisuus määrätä kyseisen avun takaisinperintää koskevan hakemuksen täytäntöönpano lykättäväksi odottamaan ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimessa vireillä olevan pääasian ratkaisua tai esittää ennakkoratkaisukysymys yhteisöjen tuomioistuimelle EY 234 artiklan nojalla. Lisäksi se seikka, että yhteisöjen lainkäyttöelin ei ole hyväksynyt lykkäyshakemusta, ei estä kansallista tuomioistuinta määräämästä lykystä.

Yhteisöjen lainkäyttöelimelle tehdyn välitoimihakemuksen osalta on tuensaajan näin ollen osoitettava, että kansallisen oikeuden mukaiset sisäiset oikeussuojakeinot, joiden avulla se voi riittauttaa takaisinperinnän, eivät ole riittäviä estämään sitä, että sille aiheutuu vakavaa ja korjaamatonta vahinkoa, ja että kiireellisyyttä koskeva edellytys siis täyttyy.

(ks. 107—110 kohta)

5. Kun kyse on valtiontukia koskevan päätöksen täytäntöönpanon lykkäämistä koskevasta hakemuksesta, välitoimista päättävän tuomioistuimen tehtävänä on verrata keskenään yhtäältä hakijan etua saada pyytämänsä välitoimet ja toisaalta yleistä etua, joka liittyy valtiontukien valvontaa koskevien päätösten täytäntöönpanoon.

Yleisellä edulla, jonka nimissä komissio harjoittaa sille EY 88 artiklan 2 kohdassa ja asetuksen N:o 659/1999 7 artiklassa uskottuja tehtäviä varmistakseen olennaisilta osiltaan sen, että kilpailulle vahingolliset valtiontuet eivät vääristä yhteismarkkinoiden toimintaa, on tältä osin erityisen tärkeä merkitys. Tämän vuoksi yhteisön edun

on yleensä, ellei lähes aina, mentävä sen edun edelle, joka tuensaajalla on välttää tuen takaisinmaksamista koskevan velvollisuuden täytäntöönpano ennen tuomion julistamista pääasiassa.

Koska tuen suhteellisen vähäinen suuruus tai edunsaajayrityksen suhteellisen pieni koko eivät sulje lähtökohtaisesti pois mahdollisuutta, että tuki vaikuttaisi jäsenvaltioiden väliseen kauppaan, kyseisen yrityksen vähäisen markkinaosuuden ei voida katsoa osoittavan sellaisen poikkeustilanteen olemassaoloa, joka oikeuttaisi myöntämään lykkäystä tällaisen päätöksen täytäntöönpanoon.

Se seikka, että komissio katsoo, että edellytykset tuen tilapäistä takaisinperimistä koskevan päätöksen tekemiselle neuvoston asetuksen N:o 659/1999 11 artiklan 2 kohdan nojalla eivät täyty, ei suinkaan estä komissiota katsomasta kontradiktorisen menettelyn päättyessä, että yhteisön intressi oikeuttaa poistamaan kyseessä olevan tuen välittömästi ja palauttamaan tilanteen viivytyksettä sellaiseksi kuin se oli ennen kyseisen tuen maksamista. Se, että komissio on pitkän menettelyn jälkeen päättänyt johtopäätökseen, jonka mukaan riidanalainen tuki on yhteismarkkinoille soveltumaton, ei liioin muuta mitenkään yhteisön intressiä siihen, että kyseinen tuki palautetaan viivytyksettä sen varmistami-

seksi, että tilanne palautuu sellaiseksi kuin se oli ennen tuen maksamista ja että kyseisestä tuesta yhteismarkkinoille aiheutuvat kilpailunvastaaiset vaikutukset poistuvat.

6. Komissiolla on EY 87 artiklan 3 kohdan nojalla laaja harkintavalta, ja sen on tuen kilpailunvastaisia vaikutuksia tutkiessaan otettava huomioon kaikki asiaan vaikuttavat seikat ja tarvittaessa myös aikaisemmin tehdyssä päätöksessä jo arvioitu asiayhteys ja siinä päätöksessä jäsenvaltiolle mahdollisesti asetetut velvoitteet.

(ks. 111—113 ja 115—117 kohta)

(ks. 118 kohta)